

Ketvirtadienį vyksiančiam miesto Tarybos posėdžiui pateiktas sprendimo projektas „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybų pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo bus ne tik patvirtinti Panevėžio nekilnojamojo kultūros vertinimo tarybos nuostatai bet ir pati Taryba. Tokos tarybos sudaromos nuo 2016 m. ir sprendžia nekilnojamojo kultūros paveldo objektų įrašymo/ neįrašymo į Kultūros vertybių sąrašą klausimus. Panevėžio nekilnojamojo kultūros vertinimo taryboje atsirado vietos vilniečiams archeologui Broniui Dakaniui, Kultūros paveldo centro direktoriaus pavaduotojui Eugenijui Ivaškevičiui, architektui restauratorei Irenai Staniūnienei, architektūros istorikei Ritai Vėlyvienei bei buvusiam Tarybos pirminikui architektui Evaldui Zilinskui.

Beje, pastarojo darbus vis dar vertina Vyriausioji tarnybinės etikos komisija. Aiškinamasi, ar jis nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų vengti interesų konflikto, o jam kilus – nusišalinti bei laiku ir tinkamai deklaruoti privačius interesus.

Tyrimas pradėtas gauto pranešimo pagrindu, kuriame teigiama, kad E. Zilinskas 2018 m. lapkritį bei šių metų birželį ir rugsėjį nenusišalino, kai NKPVT posėdžiuose svarstytas klausimas dėl kino teatro „Garsas“ pripažinimo saugotinu kultūros paveldo objektu bei jo įrašymo į kultūros vertybių registrą. Teigiama, kad E. Zilinskas šiuo atveju galėjo būti neobjektyvus, nes galbūt yra kino teatro „Garsas“ rekonstravimo projekto inžinierius.

VTEK taip pat aiškinasi aplinkybes kodėl tapęs NKPVT nariu, E. Zilinskas per įstatyme nustatytus terminus nepateikė privačių interesų deklaracijos. Tyrimui skirtas trijų mėnesių terminas dar nepasibaigęs ir sprendimas kol kas nepriimtas.

Šis veikėjas VTEK buvo tiriamas ir 2013 m., mat įsigudrino vertinti tuomet pačio vadovaujamos įmonės „Senojo miesto architektai“ 2012 m. parengtą skandalingąjį Panevėžio istorinės dalies specialųjį planą.

Tuomet jau paveldosaugininkai pareikalavo planą laiminusios Savivaldybės Vertinimo tarybos pagrįsti, kuo istoriškai vertinga jos nuo 138 iki 314 ha padidinta saugotina Panevėžio teritorija. Juolab miesto istorinės dalies ribos gerokai praplėstos kone iš akies: nesurašius Vertinimo tarybos akto. Po kilusio triukšmo toks aktas buvo pateiktas. Pagal jį į saugotinų Panevėžio objektų sąrašą įtrauktos Smėlynės, Pušaloto g.

„Niekai neatskleista, kuo tos gatvės tokios vertingos, kad jas reikėtų atskirai saugoti. Kodėl Smėlynės g. apie 2 km trasa – reikšminga, o kita – ne? Nei plano rengėjai, nei Vertinimo

tarybos pirmininkas to atsakyti negalėjo“, – tuomet stebėjosi paveldosaugininkas A. Umbrasas.

Neįtikėtini virazai galėjo būti padaryti ir su senosiomis žydų kapinėmis Vasario 16-osios gatvėje. Paveldosaugininko teigimu, plane kapinės buvo pažymėtos kaip skveras ir specialiajame plane šioje vietoje numatyta statyti mažaaukščius namus. Po kilusio triukšmo toks keistas reguliavimas buvo panaikintas.

Nemažą triukšmą sukėlė ir sprendimas į kultūros vietovės teritoriją įtraukti išlikusių dviejų vėjo malūnų aplinką tarp Ramygalos g. daugiabučių ir J.Basanavičiaus gatvių, kaip praeityje čia vyravusio charakteringo agrarinio kraštovaizdžio relikto. Toks, švelniai tariant, keistokas sprendimas ištūmė malūną įsigijusią ir restauravusią UAB „Deliuvis“ į ilgus metus besitęsusių teismų maratoną.

Be Vertinimo tarybos veiklos negalima jokia nekilnojamojo kultūros paveldo objektų ar vietovių apskaita, inventorizavimas. Taryba atlieka eksperto ir konsultanto funkcijas sprendžiant kultūros paveldo išsaugojimo: tvarkybos ir naudojimo, pritaikymo ir atkūrimo klausimus.

